

## بررسی آلودگی کفش‌های محیط‌های استریل و نیمه استریل

### اتاق عمل بیمارستان توحید سنندج

مهدی طیبی آراسته<sup>۱</sup>، هاله حاتم گویا<sup>۲</sup>، شهرام پورجهانی<sup>۳</sup>

۱- استادیار گروه بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان سنندج، ایران (مؤلف مسؤول) تلفن: ۰۸۷۱-۶۱۳۱۳۴۰ mehtayeb@gmail.com

۲- مربی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

۳- پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

### چکیده

**زمینه و هدف:** این پژوهش با هدف بررسی تفاوت میزان آلودگی کفش‌های دو محیط استریل و نیمه استریل و نیز لزوم تعویض کفش‌ها در بین دو محیط در اتاق عمل بیمارستان توحید سنندج انجام شد.

**روش بررسی:** جامعه آماری مورد پژوهش کلیه کفش‌های مورد استفاده در اتاق عمل بیمارستان توحید سنندج بود. کلیه کفش‌ها به صورت سرشماری در مطالعه وارد شدند. در پایان چهار روز کاری از همه کفش‌ها نمونه‌گیری انجام و کشت تهیه شد. در مجموع ۱۶۰ نمونه از محیط استریل و ۱۶۰ نمونه از محیط نیمه استریل گرفته شد. محیط‌های کشت ۲۴ ساعت بعد بازبینی شده و تعداد کلونی‌های رشد کرده شمارش شدند. تست‌های آماری مورد استفاده t تست مستقل و کای دو بودند.

**یافته‌ها:** در محیط استریل ۷۳/۸٪ و در محیط نیمه استریل ۷۴/۹٪ کفش‌ها آلوده بودند. میانگین تعداد کلونی‌های رشد کرده در محیط استریل  $41865/67 \pm 22543/97$  و در محیط نیمه استریل  $45614/32 \pm 29494/36$  بود که اختلاف معنی‌داری نداشتند ( $p > 0/05$ ). شدت آلودگی دو محیط اختلاف معنی‌داری با هم داشتند ( $p = 0/014$ ).

**نتیجه‌گیری:** با توجه به میزان آلودگی زیاد کفش‌ها در هر دو محیط، بنظر می‌رسد که نحوه شست و شو و یا محلول شوینده بکار رفته فاقد توان گندزدایی قابل توجه است و باید مورد تجدید نظر و اصلاح قرار گیرد. با وجودی که میانگین کلونی‌های رشد کرده در دو محیط با هم اختلاف معنی‌داری نداشتند، ولی با توجه به اختلاف معنی‌دار شدت آلودگی دو محیط، نمی‌توان با قاطعیت ادعا کرد که تعویض کفش در بین دو محیط استریل و نیمه استریل کاملاً بی‌تأثیر است.

**کلید واژه‌ها:** آلودگی، اتاق عمل، کفش

وصول مقاله: ۸۸/۹/۲۹ اصلاحیه نهایی: ۸۸/۱۰/۱ پذیرش مقاله: ۸۸/۱۰/۴

### مقدمه

خون، احتمال انتقال حداقل ۲۰۰ نوع عامل بیماریزا وجود دارد (۱). مطالعات نشان داده که میزان آلودگی در اتاق عمل و ایجاد عفونت زخم به عواملی چون مهارت پرسنل، مدیریت مناسب، صداقت در کار و رعایت اخلاق کاری بستگی دارد (۱).

یکی از استانداردهای فراگیر در خصوص کنترل عفونت در اتاق عمل تعویض کفش در حین ورود به این

عفونت اکتسابی بیمارستانی از علل عمده مرگ و میر و عوارض بیماران است. بنابراین یکی از برنامه‌های اساسی هر بیمارستان، کنترل و پیشگیری از عفونت‌ها خواهد بود. در این میان اتاق عمل به دلایلی چون؛ بار کاری زیاد اتاق عمل، پرسنل زیاد، تردد زیاد، و خیم بودن حال بیماران ارجاع شده، ترشحات عفونی بیماران و خونریزی حساسیت بیشتری دارد. مثلاً متعاقب تماس با